

Kaza ve Kader - 2

1. - - - yasaları bilmek, insanların çevresiyle uyum içerisinde yaşamasını sağlar. Bu, insanların birbirlerinin haklarına özen göstermesine ve birbirlerine zarar verici davranışlardan kaçınmasına yardım eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Toplumsal
B) Biyolojik
C) Fiziksel
D) Evrensel

2. İnsan, diğer varlıklardan farklı olarak davranışlarından sorumludur.

Buna göre, insanın sorumlu bir varlık olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyu organlarına sahip olması
B) Üreyebilen bir varlık olması
C) Canlı ve aktif olması
D) İrade ve akıl sahibi olması

3. Allah; bitki, insan ve hayvanların yaratılışını biyolojik yasalara bağlı kılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yasalara örnek gösterilemez?

- A) Suyun 100 derecede kaynaması
B) İnsanın solunum sistemine sahip olması
C) İnsanın dolaşım sistemine sahip olması
D) Yavrunun anne ile aynı özelliklere sahip olması

4. “Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur, kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr başka bir günahkârın günah yükünü yüklenmez.” (İsra suresi, 15. ayet)

Bu ayette aşağıdaki kavramlardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Tevekkül
B) Özgür irade
C) Sabır
D) Kader

5. “Kademiş!” Öyle mi? Haşa. Bu söz değil doğru; Belanı istedin, Allah da verdi... doğrusu bu.”

Bu dizelerde aşağıdaki düşüncelerden hangisi savunulmaktadır?

- A) İyilik ve kötülük Allah'tandır.
B) Allah'ın takdirinin önüne geçilemez.
C) İnsan, davranışlarının sorumluluğunu kabul etmelidir.
D) İnsan, iradesi dışındaki eylemlerden sorumlu tutulmaz.

6. **Aşağıdaki ayetlerden hangisi insanın özgür irade sahibi olduğunu vurgulayan bir ayet değildir?**

- A) “Şüphesiz biz insana doğru yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör olsun.”
(İnsan suresi, 4. ayet)
B) “De ki: Hak Rabbinizdir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin...”
(Kehf suresi, 29. ayet)
C) “Dinde zorlama yoktur. Artık doğruluk ile eğrilik birbirinden ayrılmıştır.”
(Bakara suresi, 256. ayet)
D) “Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.”
(Fatiha suresi, 1. ayet)

7. “Yeryüzünü enine boyuna uzatan, onda sabit dağlar ve ırmaklar meydana getiren, orada her tür bitkiden iki cins yaratan O’dur. Geceyi de gündüzün üzerine O bürüyüp örtüyor. Düşünen insanlar için şüphesiz bütün bunlarda ibretler vardır.”

(Ra’d suresi, 3. ayet)

Bu ayetteki hangi bölüm daha çok biyolojik yasalarla ilgilidir?

- A) Sabit dağlar yaratılması
B) Bitkilerin iki cins yaratılması
C) Gecenin gündüzü örtmesi
D) Düşünen insanlar için ibret olması
8. Canlılar, nefes alabilmek için oksijene ihtiyaç duyar. Bazı canlılar oksijen tüketip karbondioksit açığa çıkarır. Bitkiler ise karbondioksit kullanıp oksijen üretir.

Bu bilgilerden aşağıdaki yargıların hangisine varılmaz?

- A) Canlılar arasında bir düzen vardır.
B) Her canlı yaratılış amacına uygun özelliklere sahiptir.
C) Bazı canlıların oksijen ihtiyacı üretilen oksijenden daha fazladır.
D) Bazı canlılar başka canlıların ihtiyacını giderir.

9. İnsan; düşünce, söz ve davranışlarında özgür bir varlıktır. O, kendisine Allah tarafından verilen - - - - sayesinde iyiyi kötüden, doğruyu da yanlıştan ayırt edebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) tevekkül
B) irade
C) rızık
D) akıl

10. İslam, akıl sahibi olmayı sorumluluğun ön şartlarından biri saymıştır. Bu bakımdan akıl ve özgür irade sahibi insan, sorumluluğu başkasına yükleyemez. Akıllı kişi yaptığı işlerin sorumluluğunun kendisine ait olduğu bilinciyle hareket eder.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu parçadan çıkarılmaz?

- A) İnsan tüm tercihlerinden sorumludur.
B) Evrendeki sorumlu tek varlık insandır.
C) İnsan irade sahibi olduğu için sorumlu tutulur.
D) Akıl, insanın sorumlu tutulmasının diğer bir nedenidir.

11. İnsanın, özgür iradesiyle yaptıklarını kadere bağlaması doğru değildir.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu cümlede savunulan düşünceye uygundur?

- A) İnsan, kaderinde olanı özgür iradesi ile değiştiremez.
B) İnsanın aklı ile arzuları sürekli çatışma halindedir.
C) İnsan, tercihlerinin sorumluluğunu kabullenmelidir.
D) İnsan, iradesi dışında olan olaylardan sorumlu değildir.

12. “(Öyle) Bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz (hepinize erişir)...”

(Enfâl suresi, 25. ayet)

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu ayetin mesajıyla uyumludur?

- A) Bireyin toplumsal yasalarla hiçbir ilgisi yoktur.
B) Bir insanın yaptığı yanlışlık, diğer insanları etkiler.
C) Bazı fitneler zararsız bazı fitneler ise zararlıdır.
D) Haksızlık, sadece o haksızlığı yapanı etkiler.

